

Тайынша орталықтандырылған кітапханалық жүйесі
Әдістемелік – библиографиялық бөлімі
Тайыншинская централизованная библиотечная система
Методико – библиографический отдел

«Тайынша өлкесінің
жазушылары мен
ақындары» сериясы

Дйналайын ақ мекен

Библиографиялық құрал

№ 1
шығарылым

Дайындаған: ОКЖ Библиографы Байкадамова С.С.

Байланыс:

E-mail: saulebaikadamova@bk.ru

Тел: 871536-21-2-86.

Тайынша 2017 ж.

Оқырманға

«Білемін біз тағдырға бағыныштымыз, бірақ соның арғы жағында, туған жерім, қайың ағаш сияқты жүрегімде». Біздің жерлесіміз тамаша ақын Мағжан Жұмабаевтың осындай өлең жолдарымен «Тайынша өлкесінің жазушылары мен ақындары» атты серияларын ашқалы отырмыз.

Тайынша ауданының 20-жылдығына және Тайынша қаласының 55-жылдығына арналған, «Айналайын ақ мекен» библиографиялық құралы туған елге арналған Тайынша ауданы ақындардарының шығармаларымен таныстырады.

Бүгін біз тек солардың шығармаларына назар аударамыз. Олар біздің ауданда туып өскен, осындай берекелі өлкенің бір бөлігі ретінде өзін сезініп, өз шығармаларында туған жеріне деген махаббатын жырлаған.

Библиографиялық құрал өлкетанушыларға, кітапханашыларға, студенттерге, сонымен қатар көпшілік оқырмандарға арналған.

К читателю

«Мы судьбе подвластны, знаю, но и в дальней стороне. будет родина степная, как березка, жить во мне». Этими строками замечательного поэта, нашего земляка, Магжана Жумабаева мы открываем цикл серий «Писатели и поэты Тайыншинского края».

Вашему вниманию библиографическое пособие «Айналайын ақ мекен», посвященное 20 – летию Тайыншинского района и 55 – летию города Тайынша, которое знакомит с творчеством поэтов Тайыншинского района, посвященных родной стороне.

Сегодня мы обратимся именно к их творчеству. Они родились в нашем районе, проживая здесь, почувствовали себя частичкой этой благодатной земли, продолжают любить свой родной, белоствольный край, которую воспевают в своих произведениях.

Пособие предназначено для краеведов, библиотекарей, студентов, а так же для массового читателя.

Библиография:

- 1.Боранбаева,Сандуғаш. Ел басының Жолдауы- халықтың қолдауы[Мәтін] /С.Боранбаева.-Тайынша таңы.-2008.-22 ақпан,
- 2.Боранбаева,Сандуғаш. Болашаққа батыл қадаммен ұмтылу» [Мәтін]/С.Боранбаева.- Тайынша таңы.- 2009.- 24 сәуір
3. Боранбаева, Сандуғаш.Жүрегімнің түбіне терең бойла [Мәтін]:Үкілі Ыбырай Сандыбайұлының 150 жылдығына/С.Боранбаева.-Тайынша таңы.-2010.-7мамыр
- 4.Боранбаева, Сандуғаш. Жүректе қалған сағыныш[Мәтін] /С.Боранбаева.-Тайынша таңы.-2010.- 7 мамыр
5. Боранбаева,Сандуғаш. Туған елім көркейе берсін әрдайым [Мәтін]:Тәуелсіздігіміздің 20 жылдығына орай/С.Боранбаева.- Тайынша таңы.-2011.- 2 желтоқсан
- 6.Боранбаева,Сандуғаш. Әлемдегі асыл жанды аналар... [Мәтін]/С.Боранбаева.-Тайынша таңы.-2012.-8 наурыз
7. Боранбаева,Сандуғаш. Президент Жолдауы: нақты істер уақыты[Мәтін]/С.Боранбаева.-2014.-18сәуір
8. Боранбаева,Сандуғаш.Тың жердегі тынымсыз еңбек [Мәтін]: тыңның 60-жылдығына.- Тайынша таңы.- 2014.- 11 сәуір
9. Боранбаева,Сандуғаш. Бабалар тілі – үміт бастауы[Мәтін]/С.Боранбаева.- Тайынша таңы.-2016.- 14 қазан

АНАМА

Анашым, менің, алақаны аялы,
Нәзік жанды, жүрегі алтын аяулы,

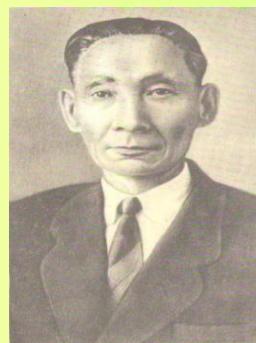
Он баланы өсіріп өрбіткен,
Аман жүрсе, жетпіс беске таяды.
Уақыт өтіп, күндер зулап барады,
Жүрегімде тек естеліктер қалады,
Анашым, қиындықты көп көрген,
Жадымызда ақ бейнеңіз қалады.

Он баланың ардақты, анасы.
Шаңырақтың аяулысы, панасы.
Қалима анамыздай асыл адам,
Келіңіздің сізге берер бағасы.

Ыстық – ақ Тайынша маған бала жастан,

Мен сенде бал өмірге араласқам
Айдынды алқабынан айлы түнде
Асыр сап ақсүйекті ала қашқам.

Жакан Сыздыков родился в 1901 году в урочище Карлыгаш Кокчетавского уезда, Акмолинской области, ныне село Карагаш Тайыншинского района. Окончил курсы учителей. Журналистскую деятельность начал в 20-е годы. Работал ответственным секретарем, а затем заместителем редактора Акмолинской губернской газеты «Қызыл Түркістан», «Сталин жолы». В 1936- 1960 годах трудился в Казгослитиздате, Казгостелерадио. Литературная судьба сложилась удачно. Начал печататься с 1924 года. Первый сборник «Плоды труда» вышел в 1928 году. Затем изданы поэтические книги «Достижение» (1932), «Молния» (1932), «Волна» (1933), «Утес» (1934). Отдельными книгами выходят поэмы «Гробница Майкула», «Орлы нашей родины». По мотивам устного народного творчества, сюжетам казахского фольклора написаны поэмы «История Арыса», «Алмас», «Жемчужная гора». В 1948 году поэт написал поэму «Два сокола», посвященную родному краю. В последующие годы издает книги стихов и поэм «Дыхание жизни», «Перевалы». Талант Сыздыкова

многогранен и щедр. Много сил , души и времени поэт отдал переводам на казахский язык. Перевел роман Л. Толстого «Воскресенье», грузинскую поэму «Сказание об Арсене», роман «Дочь степей» Г. Ибрагимова и ряд других произведений. О дүниеге өткеніңе жеткеніңе.

Сыздықов, Жақан.

Тандамалы[Мәтін]:Өлеңдер мен поэмалар. /Ж.Сыздықов.- Алматы:Жазушы,1978.-472 бет.

Қазақ совет әдебиетінің алғашқы өкілдерінің бірі, белгілі ақын Жақан Сыздықовтың бұл жинағына оның советтік дәуірдің әр кезеңінде жазылған тандаулы өлеңдері мен поэмалары енгізілді. Жарты ғасырдан астам уақытта, өзінше тұтас дәуірдей ұлан-ғайыр мерзімде советтік заманның мәнді уақиғаларын талмай жырлаған.

Библиография:

1.Сыздықов,Жақан.Тандамалы[Мәтін]: Өлеңдер мен поэмалар/Ж.Сыздықов.-Алматы: «Жазушы»,1978.-472бет.

2.Кирюшина,Любовь. Он наш земляк, он – наша гордость[Текст]:К 110-летию Ж.Сыздыкова./Л.Кирюшина.- Тайыншинские вести. – 24 июня 2011. - № 26

3.Сыздықов,Жақан. Драматург и ақын [Текст]: /Ж.Сыздықов.- Солтүстік Қазақстан. –2011.- 13 мамыр

ЖЕЗДЕМЕ.

Уа, жезде дүниеден ерте кеттің.
Балдыз деп мені өзің еркелеттің.
Он төрт жыл болды бұл дүниеден өткеніңе,
Зарлап, жылап артында анаң отыр.
Өрімдей үш қызыңмен, жарың отыр.
Бүгінде орның толмас сенің жезде.
Қолдан келер дәрмен жоқ мына менде.
Ақ көңіл, аңқылдаған адам едің.
Өмірдің қызығына кенелетің.
Артыңа қарайламай кете бардың,
Балаларың әке деп еркелейтін.
Артыңда туыс-туған бауыр қалды.
Қызыққа тоймай зарлап жарың қалды.
Тай құлындай тебісіп бірге өскен.
Құрбы құрдас, дос жаран тағы қалды.
Айтты не, айтпады не өтті кеттің.
Бәрін қиып о дүниеге жезде жеттің.
Жатқан жерің, енді тек жайлы болсын.
Алдын жарық топырағын торқа болсын!

БАУЫРЫМА

Ағам менің мақтанышым, асылым.

Сыр жұмбақ болып, кете бардың жасырын.

Сары уайымға тереңнен мен басылдым.

Көндік бізде, жазғаны деп тағдырдың.

Сағындық қой ағажаным, алтыным.

Сағыныштан қан жылайды бір жаным.

Мәңгілікке кете бардың жан ағам.

Бір дертіннің біле алмадым, бар сырын.

Қабірдің азабынан сақтасын! –деп тілейміз бір Алладан,

Тозақтың отынан сақтасын! –деп біз тілейміз Алладан,

Қыл-көпірден сақтасын! –деп жалынамыз Аллаға,

Амал кітабын сөйлесін тек жақсылыққа ағажан!

Аллаһ берсін бір өзіне, жұмақтың кең төрін.

Аллаһ болсын, мәңгілікке панасына алушы.

Қабіріне нұр толтырсын жаратушым бір Алла,

Ағамның рухы, жәннәттік болсыншы мейірімді, о
Алла!

Толеген Сыздыкулы Кажыбай родился 12 декабря 1942г. в селе Ортақ Чкаловского района Кокчетавской области. (ныне Тайыншинского района Северо-Казахстанской области). Закончил филологический факультет Алма-Атинского педагогического института им. Абая. В 1966 году начинает трудовую деятельность в областной газете «Көкшетау правдасы», много лет проработал в областном телерадиокомитете. Имя Толегена Кажыбая широко известно как журналиста, поэта, писателя, драматурга. Им написаны 15 сборников стихов, очерков, повестей и рассказов. Первая новелла Т. Кажыбая «Жаворонок» была опубликована в альманахе «Кокшетау» в 1967 году. Является автором сборников «Трудовой подвиг» (1975), сборник стихов «Начало пути» (1977). В 1980 году опубликован сборник рассказов и повестей «С именем твоим», в 1982г. сборник стихов «Лепестки моей души», в 1984 сборник рассказов и повестей «Гибель куланов» и «Ласточки Кокшетау». С 1972 года Толеген Сыздыкулы - член Союза журналистов. А с 1975 года член Союза писателей Казахстана. Имеет звание - заслуженный работник культуры Казахстана, в 1966 году стал лауреатом республиканской литературной премии им. Ахмета Байтурсынова. В 1999 году Толеген Кажыбаю присвоено звание Почетного гражданина города Кокшетау.

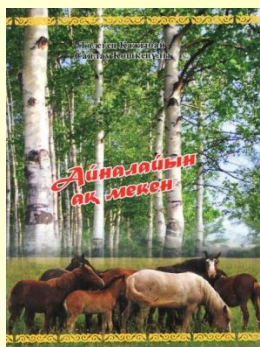

Кажыбай,Толеген

Сокровенные мысли[Текст]: Стихи/ Т.Кажыбай.Пер.Вл.Гундарева.-Кокшетау.-2012.-54 с.

Особенность поэтического сборника Т.Кажыбаева «Сокровенные мысли» в необычайной глубине философского осмысления действительности, в широком спектре эмоциональных оттенков, в серьёзной нравственной составляющей.В каждом стихе есть некое ощущение взаимодействия, взаимного диалога.

Темы и проблемы, затрагивающиеся в нем, являются достаточно разнообразными. Это и лирические зарисовки, и патриотические произведения, и пленительные картины природы, и «вечные» темы. Предназначен для широкого круга читателей.

Қажыбай Т.,Көшкенұлы С.

Айналайын ақ мекен [Мәтін]/ Т.Қажыбай,С.Көшкенұлы.-Көкшетау.-2013.-57 бет.

Осыдан 80жыл бұрын,яғни 1927жылдың наурызында өз алдына артель құрып ірге бекіткен Қарағаш ауылы жаңа дәуірдің баланкезеңіне бет түзеді.Ата-ата болып күн кешкен жұртшылық ендігі жерде ұжымдық өмір сүреміз, тапқан таянғанымыз жекенің емес, көптің игілігі болады деген үміт-тілекпен тоқайласа табысып, ортақтаса жұмысқа жұмылды.Қазан төңкерісінің қазақ даласына әкелген жаңалық сыйпаты еді бұл.Қарағаш ауылының 80-жылдығына арналған жинақ.

АНАЖАН

Жалғанда кім аясын шыбын жанды,
Жібектей жүрегімде үнің қалды.
Жармасқан етегіңе ұл қызын мен,
Өзің- сүйген жан жарын, әкем қалды.
Еске алып елжіреген кезінді мен,
Көрсем деп елесінді көзімді ілем,
Жанымды қоятұғын жер таппаймын,
Анашым, сағынғанда өзінді мен.

2004 жылдың маусым айында Көкшетау қаласындағы Шоқан Уәлиханов атындағы Мемлекеттік университеттің «Педагогика және Психология» кафедрасына оқуға түсті. 2007 жылы университетті жақсы аяқтады.

Осы жылы Сандуғаш Жанәбілқызы « Нұр Отан» ХДП мүшесіне қабылданды.

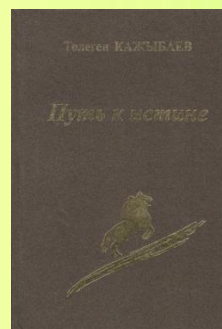
2012 жылы Челябинск, Институт дополнительного профессионального образования « Челябинской государственной академии культуры и искусств», « Библиотечно-информационная деятельность» по специализации « Библиотекарь – библиограф, преподаватель» мандығына түсіп, 2013 жылы аяқтады.

Көкшетау қаласы « Алғабас» оқу- кеңестік орталығында оператор ЭВМ мамандығы бойынша куәлік директор Г.С.Есжановтан алды.

« Білім саласындағы әдістемелік жұмыс және ақпараттық технологиялар орталығы» КММ директоры Г. Арықпаевадан 2013 жылы 26 мамырда « Халықтың компьютерлік сауаттылығын арттыру» семинары бойынша 6 академиялық сағат курсына куәлік алды. « Нұр Отан» ХДП Тайынша аумақтық филиалының « Нұр Отан» ХДП Тайынша аумақтық филиалы төрағасының 1 орынбасары А.Қ. Дүйсенованың атынан 2013- жылы Алғыс хатымен марапатталды,

Келлер ауылының әкімі Жұмабаев Е.Т. Алғыс хатымен 2014- жылы және 2016 жылы, Келлер ауылдық әкімшілік басқармасынан Алғыс хатымен 2012 –жылы, Тайынша ауданының әкімі Е. Иманслямның Алғыс хатымен 2016 жылдың мамыр айында марапатталды.

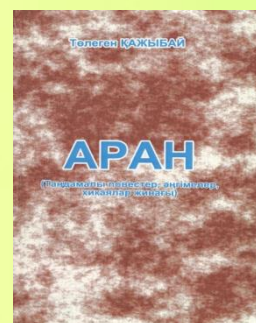
2017 жылдың 25 мамырында И.М. Бережной атындағы Келлер орта мектебінің директоры Қасимова Ұлмекен Өтегенқызының алғыс хатымен марапатталды Қазіргі таңда Келлеровка ауылдық кітапханасында 14 жыл қызмет жасап келеді.

Кажыбаев, Төлеген

Путь к истине [Текст]:Биография/ Т.Кажыбаев.-Алматы: Научно-издательский центр «Галым».-2006.-406 с.

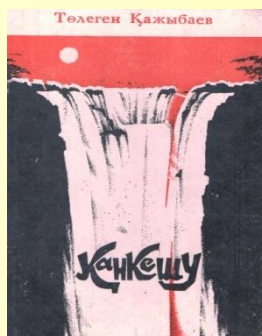
Данная книга охватывает важные исторические события и факты начиная с 1450 года и вплоть до наших дней. В ней ярко и зримо представлена героическая борьба казахских батыров с чужеземными захватчиками, от которой нить повествования тянется к событиям более позднего времени, рассказывается о героизме наших людей в годы Великой Отечественной войны. В книге немало места отведено описанию казахских национальных традиций и обычаев, исследуются истоки их происхождения и благотворного воздействия на предыдущие и сегодняшнее поколения, рассказывается о таких видах народного искусства, как айтысы, национальных видах спорта и многих забытых казахских играх и обрядах. В книге также идет речь о влиянии на людей и общество, происходивших в течение нескольких столетий в казахской степи необратимых перемен, связанных с переселением народов и другими факторами общественной жизни. Книга может быть использована в высших и средних учебных заведениях как дополнительный материал для студентов, обучающихся на факультетах истории, политологии и культурологии.

Қажыбай, Төлеген

Аран [Мәтін] Таңдамалы повестер, әңгімелер, хикаялар/Т.Қажыбай.- Көкшетау.-2012.-576 бет.

Көкшетаулық белгілі қаламгер Төлеген Қажыбайдың туғанына 70-жыл толуына орай шығарылып отырған жинақты I-томына оның әр жылдарда жазылған прозалық еңбектерінің ең таңдаулылары таңдап алынып, топтастырылып отыр.

Қажыбаев, Төлеген.

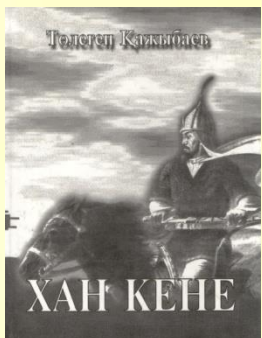
Қанкешу [Мәтін]: /Т.Қажыбаев.-Ақмола.-1995.-226 бет.

Бұл кітабына «Қанкешу», «Аран», «Аңсаған жүрек әні еді» атты үш повесі еніп отыр. Халқымыздың басынан өткен ұлы нәубеттер-1932-33 жылдардағы аштық, 1937 жылғы сталиндік қуғын-сүргін

бас кейіпкер Жастілек Бекеновтің өмір зұлматтары арқылы шынайы көрініс тапқан. Сондықтан да повесть- «Қанкешу» деп аталады.

Қажыбаев, Төлеген.

Хан Кене [Мәтін]: Толғаулар, дастандар, драмалар. /Т.Қажыбаев - Алматы: «Жібек жолы» Баспа үйі, 2002.-184бет.

Азаттық жолында он жыл бойы ат үстінен түспей табандылықпен күрескен, сол жолда қаһармандықпен шаһид кешкен Кенесары Қасымұлының 200 жылдығына арналған оқиғалар ұлы хан Абылай, оның тұтастары қарауыл Қанай би, шапырашты Қарасай батыр, Абылайдың жорыққа мінген Шалқұйрық тұлпары жайынан желі тартады. Бұл жинақ оқырмандар жүрегіне жол табады деген үміттеміз.

Өлең-өрім (жыр-жинағы). - Көкшетау. - 2012. - 468 бет.

Қазақтың белгілі ақыны Төлеген Қажыбай 2012 жылдың 12 желтоқсанында 70 жасқа толды. Өздеріңізге ұсынып отырған «Өлең-өрім» жыр жинағына ақынның әр жылдарда жазылған поэма, баллада, толғауларының ең үздігі екшеп алынды. Ақын өлеңдері поэзия сүйер қауымды бейтарап қалдырмас деген берік сенімдеміз.

Боранбаева Сандуғаш Жанәбілқызы 1978 жылы 18 маусымда Айыртау ауданы, Үкілі Ыбрай ауылында Омаровтар отбасында дүниеге келді.

Әкесі Омаров Жанәбіл Зейноллаұлы 1937 жылы туылған, анасы- Маженова Баян Сейтқасымқызы 1942 жылы дүниеге келген. Отбасында тоғыз

баланың сегізіншісі Сандуғаш Жанәбілқызы.

1985 жылы алғаш Үкілі Ыбырай / Өскен / орта мектеп табалдырығын аттап, 1993 жылы 9 – сыныпты аяқтады. 1993-1995 жылдар аралығында Көкшетау қаласы, Жұмағали Сайн атындағы мектепті жақсы аяқтап. 1995 жылы Көкшетау қаласындағы Жанайдар Мусин атындағы педагогикалық колледжге оқуға түсіп, 1997 жылы мектепке дейінгі мекемелердегі тәрбиеші мамандығын жақсы деген бағамен аяқтады. 1996 жылдың қыркүйек айында Тайынша ауданы Мәдениет ауылына Боранбаевтар отбасына Дәулет есімді азаматқа тұрмысқа шықты. 1998 жылы тұңғыш қызы Аида дүниеге келді

2009 жылы екінші қызы Айша дүниеге келді. Қазіргі таңда Даулет жұбайымен екі қызды тәрбиелеп өсіруде. « Жас қырандар», « Современница» клубының жетекшісі

2000 жылдың қараша айының 16 жұлдызында Тайынша ауданы, Келлеровка ауылына көшіп келді. 2002 жылы Келлер орта мектебінің орыс сыныбына уақытша тәрбиеші болып жұмысқа орналасты. 2003 жылдың қаңтар айының 13 жұлдызында Келлеровка ауылдық кітапханасына – кітапханашы қызметіне орналасты.

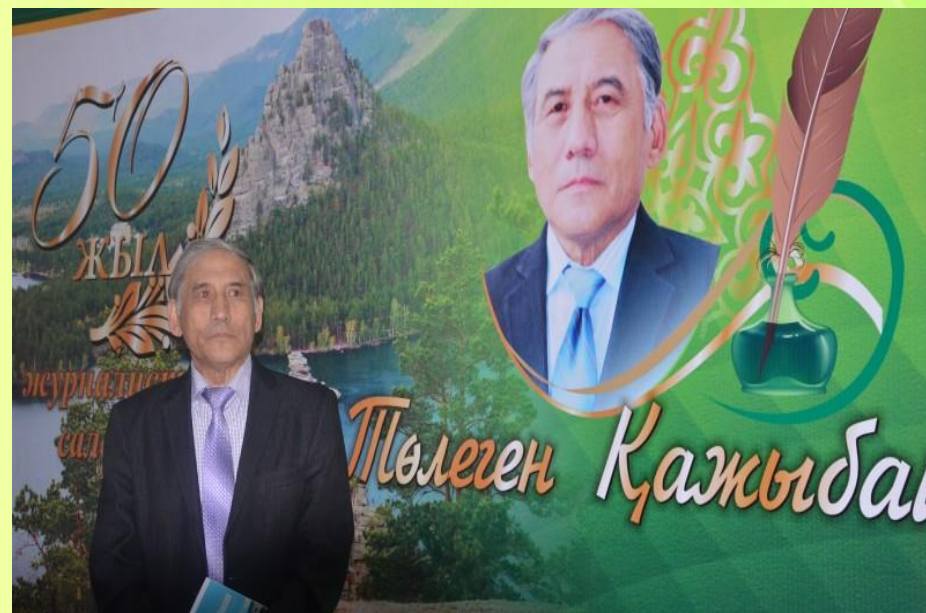

Ну орман әнге бөленіп,
Төрт түлік көкке кенеліп,
сол кезде туған екенбіз.
Аққұлар көлге қонғанда
Арықтар суға толғанда
Көктем айы келді деп
Арулар тойын белгілеп,
Жатқанда туған екенбіз.
Қой егіздеп қоздаған
Қырда түйе боздаған
Көкке сайрап орманда
Ай жетіліп толғанда
Сол күні туған екенбіз.
Сары аяз желмен кеткенде
бәйшешек гүлдеп жеткенде
көктемгі күн күлгенде
балалар тайға мінгенде
біздер туған екенбіз.
Қыстық киім тасталған
Наурыз тойы басталған
Қара бұлт желмен жақындап
Аспанда күн шатырлап.....

Насерде туған екенбіз.

Библиография:

1. Қазанұлы, Қожа. Мейірімді аналар, мерекелеріңізбен!
[Мәтін]/Қ. Қазанұлы.- Тайынша таңы.-2017.-3 наурыз.

Библиография:

1. Қажыбаев, Төлеген. Қанкешу [Мәтін]: Повестер/Т. Қажыбай.- Ақмола.-1995.-226 бет.

2. Қажыбаев, Төлеген. Хан Кене [Мәтін]: Толғаулар, дастандар, драмалар/Т. Қажыбай.- Алматы: Жібек жолы.-2002.-184 бет.

3. Салықов, Кәкімбек. Мөлдір сөздің шебері [Мәтін]: /Қ. Салықов // Егемен Қазақстан. -2012.-22 желтоқсан

4. Жүніс, Әлихан. Халқы сүйген қаламгер [Мәтін]/Ә. Жүніс//Кокшетау.-2016.-26 апреля

Ергалиев Жабал Ергалиулы родился 30 октября 1952 года в селе Карагаш Чкаловского района, Кокчетавской области (ныне Северо-Казахстанской области Тайыншинского района). После окончания средней школы и службы в Советской Армии,

начинает свою трудовую деятельность в областной газете «Кокшетау правдасы». В 1979 году закончил Алмаатинский Казахский Государственный университет, факультет журналистики. С 1997 года – главный редактор газеты «Кокшетау».

В творчестве преобладает историческая тематика. В 1988 году вышло произведение «Арман қанатында» и «Сөне көрме жұлдыздар», а в 1997 году сборник «Қазақтың Қарасай батыры». Одно из последних произведений писателя «Бұлтты түнгі толған ай», вышедшее в свет в 2007 году. Член Союза журналистов Казахстана.

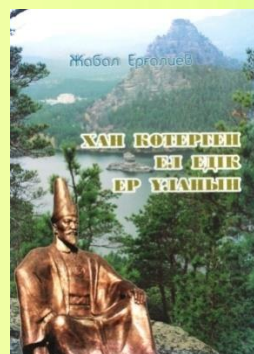
В 1982 году награжден медалью «За трудовую доблесть», лауреат премии имени Жамбыла в 1997 году. С 2011 года депутат Сената Парламента Республики Казахстан.

сундуков. Поэта знают многие тайыншинцы, ведь он является участником различных мероприятий города, почетным гостем на литературных часах центральной районной библиотеки. Сегодня он продолжает трудиться над новыми стихотворениями, но, наряду с радостной темой Наурыза, в некоторых его строках звучат печальные воспоминания, связанные с трагедией в семье. У Қожы Қазанұлы и его супруги Кулай на свет появилось 7 дочерей и долгожданный восьмой ребенок – сын Ақжол. Но, к сожалению, в прошлом году мальчик, будучи уже в подростковом возрасте, из-за тяжелой болезни ушел из жизни. Отец бережно хранит его вещи и посвящает стихи, планирует в память о сыне создать поэтический сборник и подарить его родственникам, а их у него немало, дочери подарили отцу 18 внуков. Что бы ни было, жизнь продолжается и в тетрадках поэта ложатся ровные, аккуратные письма загадочной человеческой души, которые стали рождаться именно на исторической земле предков, ведь родина дает тепло и умиротворение, вдохновляет на творчество и питает жизненной силой.

Наурызда туған екенбіз
Шолпан жұлдыз батқанда
Арайлап таң атқанда
Күн шуағын шашқанда
Малдар шөлдеп жатқанда
Біздер туған екенбіз.
Күнмен түн теңесіп
Батыстан самал жел есіп,

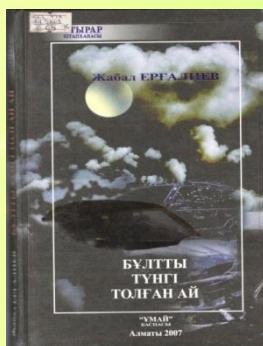

Стихотворчество в жизни явилось лишь последние два десятка лет. Возможно, мудрость и опыт прожитых лет способствовали развитию поэтического дара, а с выходом на заслуженный отдых появилось время для размышлений, которые складываются в поэтические строки. В произведениях поэта красной нитью приходит тема родины. Можно сказать, что у Қожи Қазанұлы два родных края, которые дороги сердцу поэта, ведь он – уроженец Монголии, а в Казахстан, на историческую родину предков, Қ.Қазанұлы приехал с семьей в 1992 году. И ту, и другую родину он искренне любит и говорит об этом в своих стихотворениях. Сначала Қ.Қазанұлы жил в Тимирязевском районе СКО, затем приехал с семьей в Тайыншу. По образованию наш герой – педагог, 40 лет им отдано этому благородному поприщу. Получив соответствующее образование сначала в техникуме, затем в институте, Қ.Қазанұлы преподавал химию и биологию. За время работы он неоднократно отмечен почетными грамотами, есть среди них и награды, говорящие о его увлечениях. Поэт-педагог является победителем в различных турнирах по шахматам и шашкам. Также Қ.Қазанұлы хорошо владеет музыкальными инструментами – домброй, мандалиной, увлекается изготовлением казахской национальной утвари, в основном

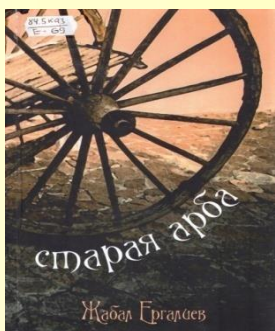
Ерғалиев, Жабал
Хан көтерген ел едік ер
ұланын[Мәтін]:(ой-толғаулар)/
Ж.Ерғалиев.-Көкшетау.-2007.-116 бет.

Туған ел Тәуелсіздігінің көк туын тәңір иесінің жазуымен өз қолымен көтеріп, сол қасиетті туды сан алуан оқиғаларға толы болған тарихтың қилы-қилы кезендері мен белестерінен алып жүру сияқты аса бір маңызды және аса бір жауапты міндет сол Жаратқанның сол жазуымен Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевқа жүктелгендігін білеміз. Бұл ой-толғау Елбасын ұлықтау құрметіне арналған.

Ерғалиев, Жабал
Бұлтты түнгі толған ай[Мәтін]:
/Ж.Ерғалиев.-Алматы: «Ұмай» баспасы, 2007.-
224 бет.

Өмір атты мәңгілік майданның өтінде жүрген Адам пенденің осынау дүние ауыл тіршіліктегі бітпес күресін әйгілейтін ізгілік пен зұлымдықтың махаббат пен ғадауаттың адалдық пен аярлықтың арасындағы айқас жазушы шығармаларының арқауы болған. Қилы-қилы тағдырлардың көркем бейнесін терең қат-қабат драмалық шиеленісте, асқақ пафоста сомдау арқылы қоғам, адам, уақытта жазушы өз кесімін айтады. Кітап өз оқырмандарын бей-жай күйде қалдырмасы анық.

Ергалиев, Жабал.

Старая арба [Текст]: / Ж. Ергалиев. -

Астана. - Фолиант, 2014. - 248 с.

Атмосфера и дух времени, свойственные человеческому бытию, противоречия и ошибочные взгляды, привычный ход мыслей и горечь сожалений обычной жизни человека, беда и радости и, главное, обязательное торжество всепобеждающего добра нашли яркое художественное оформление. Главной целью является открытый и ясный показ жизни с позиции высокой правды, то поток откровенных мыслей каждого произведения в этой книге писателя никого не оставит равнодушным. Рассказы писателя пронизаны уважением к простой человеческой жизни, наводят на философские размышления, заставляют задуматься о том, что делает нас людьми.

Библиография:

1. Ергалиев, Жабал. Бұлтты түнгі толған ай [Мәтін]: Повесть, драмалар, әңгімелер / Ж. Ергалиев. - Алматы: Ұмай баспасы. - 2007. - 224 бет.
2. Ергалиев, Жабал. Қайран менің ағаларым! [Мәтін]: / Ж. Ергалиев // Тайынша таңы. - 2009. - 8 мамыр
3. Ергалиев, Жабал. Құранмен бірге сақталған Жамбылдың кітабы [Мәтін]: / Ж. Ергалиев // Егемен Қазақстан. - 2016. - 16 ақпан
4. Ергалиев, Жабал. Жұмақ іздеп желікпе, туған жерің барында [Мәтін]: / Ж. Ергалиев // Егемен Қазақстан. - 2016. - 29 наурыз
5. Ергалиев, Жабал. Глобальный философский труд // Егемен Қазақстан. - 2017 ж. - 26 мамыр.

желтоқсан айынан 1995 жылдың шілде айына дейін Алматыдағы « Встреча » гастраномында, ет бөлімінде сатушы болып жұмыс істеді. 1997 жылдың мамыр айынан Келлер ауылының тұрғыны. 2001-2002 колхозға, 2002-2003 Келлер диірменінде, 2004-2008 Астанада құрлыста, 2013-2015 Астана-Петропавл жолын салу жұмыстарында қатысты. 1990 жылы үйленіп екі қыз, екі ұлды жан жұбайымен тәрбиелеуде. Әскер қатарында комсомол ұйымының мүшесі болып, студент кезінде группада комсорг болған.

Қазақтың түп атасы – батыр түрік.

Қазақтың түп атасы – батыр түрік,

Арабсың деген сөздің түбі шірік.

Пәленше сахабаның затысың деп

Алдаған дін жамылған өңкей жүлік.

Адамның тұқымынан Нұқ пайғамбар

Үш ұлы: Хам, Сам, Яфас міне осылар.

Яфастың бір баласы Түрік деген.

Өрбіген сонан өсіп талай жандар.

Болмайды араб жұрты сомның ұлы

Біледі шежіренің бәрі мұны

Түріктің шын аты екен Надұлұше.

Түрік деп неге атанды тыңда соны

Қасымов Берік Жасұланұлы
1965 жылы қыркүйек айының 18 – де Көкшетау облысы, Арықбалық ауданы, Мәдениет ауылында, қазір Солтүстік Қазақстан облысы, Айыртау ауданы Қарасай ауылында дүниеге келген. 1969 жылдан Володар ауданы, қазіргі Айыртау ауданы Егінді – Ағаш ауылында сегіз жыл білім/қазақ тілінде/ 1980 жылға дейін алған.

1980-83 жылдары Володар СПТУ-80 бітіріп, тракторист – машинист, к-700, шофер маманы ретінде куәліктер алды. 1983-1985 жылдары әскери борышын Камчаткада / Қиыр шығыс/ Тынық мұхиты флотында өтеді.

Әскерден келген соң 1986 жылдың қаңтар айынан маусым айының ортасына дейін Володарда қазіргі Саумалкөлде «Казселхозтехника»- бірлестігінде шофер болып жұмыс істеді. Сол жылы әскерден жолдама мінездеме:жоғары оқу орнына баруға үгіттеме қағазы келді. Содан өмірдің тағдыры Берікті Алматы Политехникалық Қаныш Сатпаев атындағы институтына, машина жасау факультетінің студенті болып шықты.

1989 жылы оқуды бір себептермен аяқтайалмай кетіп қалды. «Алмата культбытстрой»тресті СМУ «Академстрой» құрлысында 1992 жылға дейін жұмыс істеді. Содан бір жарым жылдай сауда-саттыққа үйрене бастады. 1993 жылдың

Сайлау Көшкенұлы 1947жылғы 3 ақпанда бұрынғы Көкшетау облысы Чкалов ауданындағы (қазіргі СҚО,Тайынша ауданы) Қарағаш ауылында туған.1965 жылы Чкалов селосындағы орта мектепті тәмамдаған соң С.Көшкенұлы туған аылында бір жылдай жұмыс істеп,1966 жылы күзде Алматыдағы Қазақтың Әл Фараби атындағы Ұлттық Мемлекеттік

университетінің журналистика факультетіне сырттай оқуға түсіп, сол жылы облыстық «Көкшетау правдасы» газетінің редакциясына аудармашы-тілші болып қызметке Көкшетау қаласы өз территориясындағы аудандармен қоса Солтүстік Қазақстан облысына қосылғанда ол екі жылдай тілшілер қосынында жұмыс істеп, Көкше өңірінен өз материалдарын жіберіп тұрды.Сонынан қалалық «Көкшетау» газетіне қызметке ауысты.Қашан зейнеткерлікке шыққанша редактордың орынбасары,әдеби редактор лауазымында қызмет істеді.1996жылы Сайлау Көшкенұлы «Өмірдің ащы шындығы» деректі публицистикалық мақалалар жинағы мен «Кәуіктің өкініші» атты сықақ кітабын жеке баспаханадан шығарды.Алғашқы деректі кітабы үшін Қазақстан Журналистер одағы Көкшетау облыстық бөлімшесінің Ж.Мусин атындағы сыйлығының лауреаты атанды.Ол Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері,Ақпарат саласының үздігі.Сондай-ақ С.Көшкенұлы әр жылдардағы творчестволық байқау-конкурстардың жүлдегері атанып, грамоталармен, дипломдармен марапатталып ,түрлі сыйсыяпаттарға ие болды.Ол Одақ кезіндегі «Социалистік жарыс жеңімпазы» белгісінің бірнеше мәрте иесі.Ал 2007жылы журналистер арасында жарияланған «Жастар СПИД-ке қарсы».Халықаралық конкурсында(Қазақстан,Қырғызстан, Тәжікстан және Өзбекстан республикалары бойынша) жеңімпаз деп танылып,жүлделі І-орынды және ақшалай сыйлықты иемденді. Үйленген,екі қызы мен ұлы,немерелері бар.

Көшкенұлы, Сайлау
Замана запыраны[Мәтін]:/ С.Көшкенұлы.-
Көкшетау.-2013.-217бет.

Нарық қыспағында қалған халықтың басына түскен тұрмыс тауқыметтері көкшелік қаламгер Сайлау Көшкенұлының кезекті кітабында өткірде ашық айтылады.Әржылдары

түрлі басылымдарда жарық көрген автордың бұл еңбегі көзі ашық,көкірегі ояу оқырман қауымның көңілінен шығады деп ойлаймыз.

Сайлау Кошкенулы – выпускник факультета журналистики КазГУ, член Союза журналистов Казахстана – более 50 лет верен выбранной профессии. Юбиляр работал корреспондентом областной газеты «Көкшетау правдасы», зерендинской «Коммунизм таңы», собкором по кокшетаускому региону газеты «Солтүстік Қазақстан».До выхода на заслуженный отдых трудился в еженедельнике «Көкшетау» заведующим отделом, заместителем главного редактора, литературным редактором. Помимо журналистской стези, Сайлау Кошкенов практически всю жизнь шел путем литератора, писал небольшие рассказы, юмористические миниатюры, словесные шаржи. Выпустил более двадцати сатирических сборников, книг с очерками, рассказами, неоднократно становился победителем творческих конкурсов.

Библиография:

- 1.Горецкая,Нина.Дороги люди, которые рядом[Текст]/Н.Горецкая.//Тайыншинские вести.-2017.-12мая
- 2.Нұралина,Гүл.Еңбегі жанып,беделі өскен азамат[Мәтін] /Г.Нұралина//Тайынша таңы.-2017.-19мамыр
- 3.Жаров,Амангельды.Встреча с отцом в Капитановке[Текст]:/А.Жаров.//Северный Казахстан.-2017.-бмая
- 4.Жаров, Амангелды.Живые и павшие[Текст]/А.Жаров//Тайыншинские.вести.-2017.-16 июня

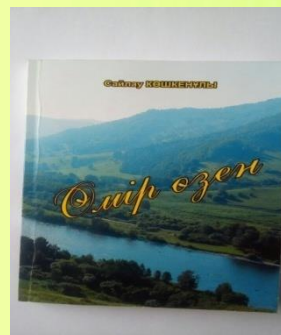

Жаров, Амангельды
Мои жизненные вехи [Текст]:/А.Жаров.-
Кокшетау.-2017.-с.26.

Это вторая книга воспоминания

Амангельды Жарова бывшего
комсомольского, партийного и

хозяйственного работника, ныне пенсионера. Первая под названием «Бөрілі» была посвящена истории родного аула, родословной его предков и жизни земляков. Автор делится с читателями воспоминаниями о наставниках, друзьях и товарищах. Рассказывает о своем детстве, учебе, становлении как личность. Читатель, возможно, встретит в книге сведения о своих близких и родных. Узнает как они трудились, дружили, как решали проблемы сообща начиная с послевоенных лет до распада Советского Союза.

Көшкенұлы, Сайлау
Өмір-өзен [Мәтін]:/С.Көшкенұлы.-
Көкшетау.-2014.-107 бет.

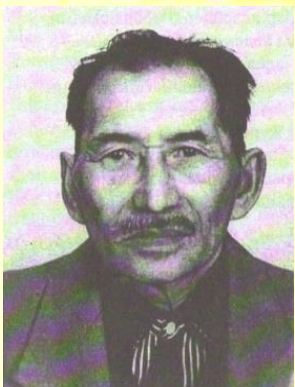
Бұл жинақ автордың әр жылдары туған елге, өскен жерге туған-туысқандарына, өз тұтастары мен әріптестеріне, ет жақын ағайынға арнаған көңіл түкпірінен шыққан жыр жолдарынан құралған. Есімі Көкше жұртшылығына танымал қаламгер Сайлау Көшкенұлының бұл еңбегі оның

70-жылдық мерейлі тойына арналып отыр.

Библиография:

- 1.Хамитұлы, Совет. Сайлаудың самғау биігі [Мәтін]/С.Хамитұлы.- Тайынша таңы.-2017.-17қантар
- 2.Қажыбай, Төлеген. Елеп, ескерер болсақ [Мәтін]/Т.Қажыбай//Тайынша таңы.-2017.-17қантар
- 3.Нұралина, Гүл. Сайлау Көшкенұлы-биіктен көрінген азамат [Мәтін]/Г.Нұралина//Тайынша таңы.-2017.-17қантар

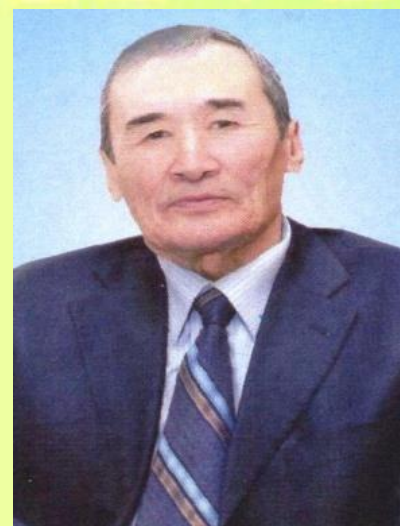

Сәлік Жұматтегі Қыстаубайұлы 1937 жылы Чкалов ауданының Қарғалы ауылында дүниеге келген. 17 жыл Чкалов орта мектебінде, кейін Тендік орта мектебінде ұстаздық еткен. 1961 жылдан шығармашылық жолын бастады. Ал 1973 жылдың ақпан айынан бері алғашқы өлеңдері басылып, ол бүгінге дейін жалғасуда. 1994 жылдан бастап «Қазақстанның ақын-жыршылары» одағының мүшесі. Қазіргі күнде аудандық «Тайынша таңы» және «Солтүстік Қазақстан» газеттерінің штаттан тыс тілшісі.

Жұматтегі, Сәлік
Көңілімнің көктем гүлі [Мәтін] /
С. Жұматтегі. - Көкшетау. - 2008. - 112 бет.

Сәлік Жұматтегінің 1985-90 жылдан бергі жазған өлеңдері мен прозалары және әзіл-сықақ әңгімелері кірген. Ол-өз өлеңдерінде халықтар достығын тілге тиек ете отырып, ұрпақ болашағымен шындықты жырлайды. Бүгінгі өмір ағымында болып жатқан келеңсіз істер жайында ой өргізіп сынға алады. Осылармен бірге «Үлкеннен мал қалғанша, кейінгіге ұлағатты сөз қалсын, ата-тегін білсін»- деген ниетпен «атаусыз қалған аталар» дастаны мен шежірелер енгізілген.

Жаров Амангельды Калымович
родился 15 мая 1942 года в ауле
Бөрілі Красноармейского
района Кокшетауской (ныне
Северо-Казахстанской) области.

Получил специальность
бухгалтера в Петропавловском

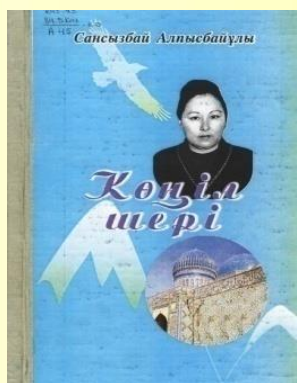
учётно-экономическом техникуме, учителя географии в Петропавловском пединституте, экономиста - организатора сельскохозяйственного производства в Целиноградском (Астана) сельхозинституте. Трудовую деятельность начинал в совхозе «Победа» бухгалтером. Прошёл путь от секретаря комитета комсомола данного совхоза до первого секретаря Красноармейского райкома комсомола. Занимал ответственные посты в партийных органах района, 17 лет возглавлял совхоз «Терновский» этого же района. Имеет правительственные награды. Автор книг «Бөрілі» и «Мои жизненные вехи».

Алпысбайұлы, Сансызбай
Жанымның жарасы [Мәтін]:
/С.Алпысбайұлы.-Көкшетау.-2001.-100
бет.

Бұл жазған жырлардан ер азаматтың өз жарының қазасын аза тұтуын, жан азабын, таусылмас сағынышын, анасыз қалған ұл мен қызының болашақ тағдырына алаң болған көңілін таныдады. Бұл жазғандарын жалпы ер азаматтың әйел затына деген сый құрметі, тіршіліктің қазанын қайнатып отыратын анаға деген шексіз махаббаты, жарға деген көңілі мен сезімінің адалдығы деп ұққан жөн.

Алпысбайұлы, Сансызбай
Көңіл шері [Мәтін]: /С.Алпысбайұлы.-
Көкшетау.-2003.-124 бет.

Бұл жолғы жыр кітабымда өзімнің соңғы уақыттарда жазған сырларымды бастырып отырмын. Менің әзірге сырласым да, көңілімді орнықтырар мұңдасым да-ақ қағаз. Сол ақ қағазға жазған жырларыммен сырласамын. Жыр жазып қана шерімді тарқатамын.

Библиография:

1. Демина, В. Жить в пол силы не привык [Текст] / В. Демина // Тайыншинские вести. - 2009. - 30 октября
2. Жәмешқызы Г. Алдыңғы толқын ағалар [Мәтін] / Г. Жәмешқызы // Тайынша таңы. - 2016. - 28 қазан

Библиография:

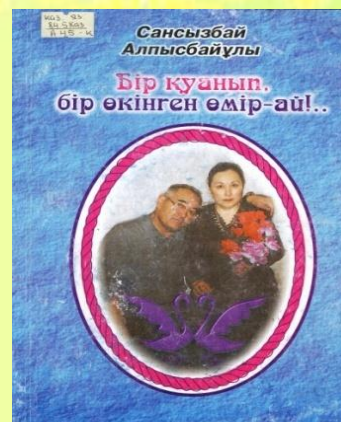
1. Жұмат, Сәлік. Көңілімнің көктем гүлі [Мәтін] / С. Жұмат. - Көкшетау. - 2008. - 112 бет.
2. Жұматтегі, Сәлік. Ұрпағымызды патриоттық негізде тәрбиелеуіміз керек [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2009. - 17 шілде
3. Жұматтегі, Сәлік. Замандас келбеті [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2009. - 16 мамыр
4. Жұматтегі, Сәлік. Әке аманаты [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2008. - 9 мамыр
5. Жұматтегі, Сәлік. Еңбегі жанып, беделі өскен азамат [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2008. - 8 ақпан
6. Жұматтегі, Сәлік. Наурыз – Айтыс нені аңғартты? [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2008. - 4 сәуір
7. Жұматтегі, Сәлік. Ақыл тірек – адаспа! [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2010. - 1 қаңтар
8. Жұматтегі, Сәлік. Елбасының Жолдауын қолдаймыз [Мәтін] / С. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2010. - 5 ақпан
9. Жұматтегі Мұхаммед-Салық. Фибрат алсын түсінген [Мәтін] / М. Жұматтегі // Тайынша таңы. - 2017. - 16 маусым.

Сансызбай Алпысбайұлы осы кеңшарда 18 жылдай бас агроном болып, 15 жыл «Алабота» іргелі шаруашылығын басқарып, алмағайып уақытта ауылды сақтап қалды. Ол да бес кітаптың авторы.

Сансызбай Алпысбаев родился в 1946 году в ауле Жанатлек Чкаловского района Кокчетавской области. Образование высшее, специальность - ученый агроном. В 1970 году окончил Целиноградский сельскохозяйственный институт. Работал агрономом отделения, бригадиром тракторно-полеводческой бригады, агрономом-семеноводом, управляющим отделением, главным агрономом совхоза им. Абая.

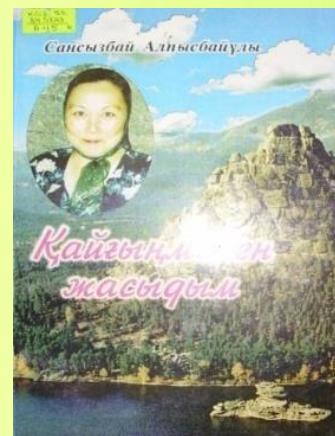
С апреля 1995 года по настоящее время - председатель правления ОАО «Племзавод «Алабота». Награжден орденом «Курмет», юбилейными медалями «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 10 жыл», «Тыңға-50 жыл». Депутатом раймаслихата избирался два созыва подряд. Автор четырех стихотворных сборников, посвященных своей супруге Галие. Сансызбай Алпысбаевич отец двоих детей, счастливый дедушка чудесной внучки, успешный руководитель большого хозяйства.

Алпысбайұлы, Сансызбай

**Бір қуанып, бір өкінген өмір-ай!...
[Мәтін]: /С. Алпысбайұлы. - Көкшетау. - 2005. - 95 бет.**

Бұл жырлар өлең жазуды кәсіп етіп жүрген емес, жаралы жанын қасиетті жырмен емдеп жүрген адамның өзінің сол жай-күйі мен өз ойын ақ қағазға өлеңмен түсірген жан күйзелісі.

Алпысбайұлы, Сансызбай

**Қайғыңменен жасыдым [Мәтін]:
/С. Алпысбайұлы. - Көкшетау. - 2002. - 84 бет.**

Бұл жырлар өзім үшін ғана жазылған. Өзіме ғана қымбат дүниелер. Ғалияның алдындағы, оның рухы алдындағы өзімнің адами парызымның өтеуі ретінде шығарылған бұл еңбегімді Ғалияма қойған жан ескерткішім деп білемін